

[Aksel Larsen.]

Jeg tillægger det saa stor Betydning, hvilken Magt og Myndighed der i Henhold til Grundlovens Paragraffer bliver givet Regeringen. Det er nemlig saadan, at ogsaa den bestaaende Grundlov giver i og for sig Regeringen tilstrækkelig Beføjelse, hvis den ønsker at skride ind, men det er ogsaa saadan — og det har vi Masser af Eksempler paa —, at Rigsdagen er den højeste Autoritet, hvad angaar Fortolkningen af Grundloven. Derfor vil det ikke betyde nogen væsensforskellig Tilstand fra det nuværende, om der bliver indført en Grundlovsbestemmelse af den Art, som her er foreslaaet. Men alligevel synes jeg, at ogsaa Fornuften bør tale med, naar det drejer sig om at tilrettelægge Landets Grundlov, og derfor mener jeg, at man skal lade være med at indsætte Paragraffer, som i den Grad er Paradokser, lige saa meget Paradokser som den paagældende Paragraf i Kongeloven. Men Grundlovens Formaal skulde vel navnlig, hvis den bygger paa Menneskerettigheder, være at sikre Folket Rettigheder og burde ogsaa være at sikre, at Udviklingen stadig væk kan skride fremad. Det burde ikke være Grundlovens Opgave at være en Bom for Fremskridt og Hindring for Fremgang. Der er forskellige Ting i det forelagte Grundlovsforslag, som imidlertid ser ud til at have saadanne Hensigter. Det er maaske forstaaeligt. Sagen er jo den, at det Samfund, der har sin Begyndelse fra den engelske og franske Revolution, det kapitalistiske Demokrati, er kommet ud for mange Haande Vanskeligheder. Kapitalismen befinder sig i næsten permanent Krise, og saa er det forstaaeligt, at naar Spørgsmaalet om Grundlovsændringer kommer paa Tale, bliver der forsøgt i Grundloven at indføre Garanti mod Fremskridt, Sikkerhed af konservativ Art — jeg taler ikke her valgtek-nisk, men paa anden Maade forfatningsmæssigt. Det forekommer mig, at der findes saadan noget i Grundlovsforslaget, og det kan vi naturligvis ikke erklære os for Tilhængere af.

Det forelagte Forslag er et ganske ubestrideligt Fremskridt, hvad angaar det, som maaske bliver det mest reelle af det hele, det reelt mest betydningsfulde, nemlig Valgretsaldere og Rigsdagens Sammensætning. Jeg tror, det vil være en Fordel at faa den her foreslaaede forenede Rigsdag, delt i et Folketing og et Rigsting, fremfor at have den nuværende Ordning med et Folketing og et Landsting, der er valgt hvert for sig med forskellig Valgretsaldere, forskellig Valgmetode og forfatningsmæssigt ligestillede.

Paa den anden Side kan jeg ikke forstaa, hvorfor det skal gøres saa indviklet. Jeg synes, det maatte være muligt at naa det. Maal, man siger, man vil naa: een Valgdag og eet Vælgerkorps, paa en betydelig mere letfattelig Maade.

Hvad Valgretsaldere angaar, er det ligeledes et Fremskridt, at den nedsættes fra henholdsvis 35 og 25 Aar til 23 Aar. Jeg vil imidlertid gerne have at vide, hvorfor den ikke bliver nedsat til 21 Aar, jeg erkender, at det forstaaer jeg ikke rigtig. Der er blevet sagt fra Regeringsside, at naar man nu ikke kan naa længere, er det da en Fordel at faa 23 Aar fremfor 25. Det er selvfølgelig evig rigtigt, men hvorfor kan man ikke naa længere? Har man stillet Forslag om 21 Aars Valgretsaldere? Det vil jeg gerne vide. Hvis man har stillet Forslag, hvilken Modstand er det saa strandet paa? Det kan nemlig ikke være Modstand fra det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Side. Hvordan det end er gaaet i Siksak i Det konservative Folkeparti, er det dog endt med, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har faaet sin forfatningspolitiske Linie gennemført og godkendt i Partiet. Jeg erindrere mangfoldige Udtalelser fra det ærede Medlem, hvor han siger: Valgretsaldere er ikke det betydningsfulde, 21 Aar kan være lige saa demokratisk som 25; naar blot der er lige Valgretsaldere, skal man ikke give sig til at lave stort Slagsmaal om 2 Aar fra eller til. Saa det kan altsaa ikke være det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der har gjort dette til et afgørende Principspørgsmaal, paa hvilket Regeringens forenede Anstrengelser maatte strande. Nu er der det ved det, at det staaer i begge Regeringspartierne Programmer, at de vil have 21 Aars Valgretsaldere, og det er vel ogsaa saadan, at bortset fra det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel er kun Venstres Ungdom her i Landet — det maa være en Ungdom af lidt mærkelig Art — Modstander af at faa Valgretsaldere ned under 25 Aar. Jeg synes derfor, at man skulde faa Valgretsaldere ned til i hvert Fald de 21 Aar, men man kan lige saa godt tage et helt Skridt her, ligesom jeg mener, man kan lige saa godt tage et helt Skridt, hvad angaar Rigsdagens Sammensætning.

Man har nu opfundet noget, der hedder den skandinaviske Valgretsaldere. Hvad er det for noget? Den kender jeg ikke. I Sverige og Norge er Valgretsaldere 23 Aar, i Finland 24 Aar, i Island er den 21 Aar. Der er altsaa ikke nogen fællesskandinaviske Valgretsaldere. Det passer slet ikke. Den